

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕДАГУВАННЯ
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»

Гуманітарний інститут

2015-2016 рік

Робоча програма «Редагування суспільно-політичної літератури» для студентів 4 курсу напряму підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» галузі знань 0201 «Культура».

2015. – 29 с.

Розробник: Єжижанська Т. С., викладач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

/ Г. В. Горбенко (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану

Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

/ О. В. Єременко (О. В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від 27 серпня 2015 року № 1

Вчений секретар / Т. Л. Видайчук (Т. Л. Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©КУБГ, 2015 рік

©Єжижанська Т. С., 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма навчальної дисципліни.....	8
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	11
V. Завдання для практичних занять.....	12
VI. Завдання для самостійної роботи.....	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	21
VIII. Методи навчання.....	24
IX. Методичне забезпечення курсу.....	24
X. Теоретичні питання до заліку.....	25
XI. Рекомендована література.....	28

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс «Редагування суспільно-політичної літератури» є важливою складовою підготовки фахівців за напрямом 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Редагування суспільно-політичної літератури» є опанування студентами необхідних теоретичних основ, методики і практичних навичок щодо редагування видань відповідної тематики.

Завдання дисципліни передбачають:

- вивчення теоретичного комплексу, необхідного для редагування суспільно-політичної літератури;
- опанування логічною структурою, композицією та стилістичними особливостями відповідних текстів;
- вироблення практичних навичок редагування суспільно-політичної літератури;
- дослідження місця й ролі суспільно-політичної літератури в Україні та світі;
- оволодіння знаннями щодо контролю якості текстів суспільно-політичної літератури.

Завдання теоретичного блоку передбачає засвоєння значного за обсягом масиву матеріалу, пов'язаного з тенденціями і проблемами у галузі суспільно-політичної літератури в Україні та світі.

Завдання практичного блоку концентруються довкола вивчення проблем взаємовідносин редактора й автора текстів суспільно-політичної літератури.

Об'єктом навчальної дисципліни «Редагування суспільно-політичної літератури» є редакторська робота з відповідною інформацією для подальшої публікації.

Предметом є правила та принципи редакторської підготовки текстів суспільно-політичної літератури.

Вимоги до знань та умінь студентів

Студент повинен **знати**:

- особливості редагування суспільно-політичної літератури;
- потреби у фаховому коментуванні суспільно-політичної інформації;
- сучасний стан і перспективи галузі суспільно-політичної літератури в Україні та світі;
- специфіку позиціонування суспільно-політичної інформації в періодичних і неперіодичних виданнях та мережі Інтернет;
- основні правила та норми редагування суспільно-політичної літератури;
- принципи роботи редактора з авторським оригіналом упродовж редакційно-видавничого процесу.

Студент повинен **уміти**:

- редагувати тексти суспільно-політичної літератури, враховуючи необхідні правила та норми;
- працювати з авторськими оригіналами відповідних текстів на всіх редакційних етапах;
- добирати й фахово оцінювати ілюстративний матеріал, необхідний для супроводу текстів суспільно-політичної літератури;
- застосовувати редагування суспільно-політичної літератури, враховуючи особливості сприйняття інформації цільовою аудиторією;
- одержувати дані й аналізувати вплив, який здійснює відповідна література в межах цільової аудиторії.

Навчальна дисципліна «Редагування суспільно-політичної літератури» викладається на IV курсі у 7-му семестрі в обсязі 108 годин, із них лекційних – 20 годин, практичних – 22 години, модульний контроль – 6 годин, самостійна робота – 60 годин, завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис навчальної дисципліни

Курс	Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>3 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>108 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>4 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0201 Культура</p> <p>Шифр та назва напрямку: напрям 6.020102 книгознавство, бібліотекознавство та бібліографія</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«бакалавр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 4</p> <p>Семестр: 7</p> <p>Аудиторні заняття: <i>42 години,</i> з них: Лекції – 20 годин</p> <p>Практичні заняття: <i>22 години</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: 6 годин</p> <p>Самостійна робота: <i>60 години</i></p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/ п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних		Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль І. Редагування суспільно-політичної літератури: загальні аспекти								
1.	Сутність і зміст редагування суспільно-політичної літератури	4	4	2	2			
2.	Редакторський аналіз суспільно-політичного тексту	16	4	2	2		12	
3.	Етапи редагування: організація процесу редагування, послідовність роботи редактора над оригінал	4	4	2	2			
4.	Види помилок та техніка правки текстів суспільно-політичної літератури	24	8	4	4		16	
	Модульна контрольна робота	2						2
Разом		50	20	10	10		28	2
Змістовий модуль ІІ. Специфіка редагування текстів суспільно-політичної літератури								
5.	Норми редагування текстів суспільно-політичної літератури	4	4	2	2			
6.	Логічні основи редагування текстів суспільно-політичної літератури	18	4	2	2		14	
7.	Мовностилістичні особливості текстів суспільно-політичної літератури та завдання редактор	28	10	4	6		18	
8.	Видавничі і поліграфічні норми редагування суспільно-політичних текстів	2	2	2				
9.	Комп’ютерне редагування текстів суспільно-політичної літератури	2	2		2			
	Модульна контрольна робота	4						4
Разом		58	22	10	12		32	4
		108	42	20	22		60	6

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Редагування суспільно-політичної літератури: загальні аспекти

Лекція 1. Редагування суспільно-політичної літератури як вид професійної діяльності та як складова редакційно-видавничого процесу (2 год.).

План

1. Термінологічні аспекти проблеми редагування.
- 1.1. Визначення поняття «редагування»
- 1.2. Види редагування.
2. Видання суспільно-політичної літератури.
3. Особливості редагування суспільно-політичної літератури

Практичне заняття 1. Сутність і зміст редагування суспільно-політичної літератури (2 год.).

Лекція 2. Редакторський аналіз суспільно-політичного тексту (2 год.)

План

1. Суть редакторського аналізу тексту
2. Структура суб'єкта редагування : текстові й нетекстові компоненти, вихідні відомості й апарат видання.
3. Різновиди редакторського аналізу.
- 3.1. Структура редакторського аналізу за одиницями тексту.
- 3.2. Структура редакторського аналізу за метою аналітичних дій (при оцінці та поліпшенні рукопису).
4. Структура редакторського аналізу якостей тексту

Практичне заняття 2. Текст суспільно-політичної літератури як основний об'єкт редакторського аналізу (2 год.).

Лекція 3. Етапи редагування: організація процесу редагування, послідовність роботи редактора над оригіналом (2 год.).

План

1. Перше, наскрізне, читання тексту.
2. Доведення (спільно з автором) оригіналу до комплектності.
3. Робота над структурою (композицією).
4. Визначення єдиного стилю представлення тексту.
5. Робота з допоміжною та службовою частинами видання.
6. Робота над заголовками.
7. Редакційна правка (із застосуванням різних видів редагування).

Практичне заняття 3. Редакторське втручання в авторський текст (2 год.)

Лекція 4-5. Види помилок та техніка правки текстів суспільно-політичної літератури (4 год.)

План

1. Загальна характеристика помилок.
2. Класифікація помилок.
3. Різновиди правки текстів.
4. Класифікація методів виправлення: переставляння, видалення, заміна, вставлення, скорочення, опрацювання, перероблення.
5. Стандартні коректурні знаки.

Практичне заняття 4-5. Помилки та їх види у текстах суспільно-політичної літератури (4 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Специфіка редагування текстів суспільно-політичної літератури

Лекція 6. Норми редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

План

1. Поняття редакційної норми.
2. Загальні норми (постулати) редагування.
3. Конкретні норми. Види норм: лінгвістичні, логічні, композиційні, наукові, видавничі, юридичні, політичні, поліграфічні, етичні, естетичні). Зафіксовані й незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми.
4. Інформаційні норми редагування.
5. Соціальні норми редагування (юридичні, політичні, релігійні, етичні й естетичні).
6. Композиційні норми редагування.

Практичне заняття 6. Норми і відхилення від них як підстави для редагування (2 год.)

Лекція 7. Логічні основи редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

План

1. Особливості редакторського аналізу додержання в тексті законів і норм логічного мислення.
2. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв'язків.
3. Основні логічні закони.
4. Усунення логічних помилок.
5. Типові логічні помилки.

Практичне заняття 7. Логіка редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

Лекція 8-9. Мовностилістичні особливості текстів суспільно-політичної літератури та завдання редактора (4 год.)

План

1. Орфоепічні й орфографічні норми. Аббревіатури та скорочення у текстах суспільно-політичної літератури.
2. Морфологічні норми.
3. Словниковий склад повідомлення у суспільно-політичній сфері. Терміни у текстах суспільно-політичної літератури.
4. Норми для рівня словосполучень і речень.
5. Психолінгвістичні норми редагування

Практичне заняття 8-9. Мова і стиль текстів суспільно-політичної літератури (4 год.)

Практичне заняття 10. Типові мовностилістичні помилки у текстах суспільно-політичних видань (2 год.)

Лекція 10. Видавничі і поліграфічні норми редагування суспільно-політичних текстів (2 год.)

План

1. Вихідні відомості.
2. Коректура.
3. Норми для тексту.
4. Ілюстрації.
5. Норми для апарату видання.
6. Норми набирання тексту.
7. Норми верстання.
8. Технологічні особливості комп'ютерного редагування.

Практичне заняття 11. Комп'ютерне редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Редагування суспільно-політичної літератури»

Разом: 108 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 60 год., МКР – 6 год., семестровий контроль – залік

[illegible]

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Редагування суспільно-політичної літератури: загальні аспекти

Практичне заняття 1. Сутність і зміст редагування суспільно-політичної літератури (2 год.).

План

1. Потреба в редакторському аналізі текстів суспільно-політичної літератури.
2. Уявлення про загальне та спеціальне редагування текстів суспільно-політичної літератури.
3. Основні складові літературного редагування текстів суспільно-політичної літератури.
4. Типові макроструктурні й мікроструктурні помилки в ЗМІ.

Завдання:

1. Порівняти підходи до визначення редагування та його завдань у працях різних дослідників. Викласти свої міркування у вигляді короткого повідомлення (на 1-3 сторінки).
2. Виявити у суспільно-політичних виданнях макроструктурні й мікроструктурні помилки. Подати їх короткий письмовий аналіз за зразком: Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 1. Предмет і завдання курсу «Редагування в ЗМІ», підрозділ 3. Типові макроструктурні й мікроструктурні помилки в ЗМІ».

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 7, 8, 9, 12, 22.

Практичне заняття 2. Текст суспільно-політичної літератури як основний об'єкт редакторського аналізу (2 год.).

План

1. Поняття про тексти суспільно-політичної літератури.
2. Типологія та характеристики текстів суспільно-політичної літератури.
3. Завдання редактора суспільно-політичної літератури.
4. Особливості редакторського читання тексту.

Завдання:

1. Скласти каталог суспільно-політичних видань України (україномовних). Охарактеризувати коротко кожне видання.
2. Підібрати зразки текстів суспільно-політичної літератури.
3. Результати практичної роботи оформити письмово у вигляді презентації PowerPoint.

Основна література: 1, 3.

Додаткова література: 4, 8, 9, 11, 14.

Практичне заняття 3. Редакторське втручання в авторський текст

План

1. Текст як основний об'єкт авторського аналізу.
2. Психологічні засади роботи редактора над текстом.
3. Психологічні причини авторських помилок.
4. Межі втручання автора в текст (проблема «автор-редактор»).
5. Особливості редакторського читання тексту.
6. Типові психологічні помилки редакторського втручання в авторський текст.

Завдання

1. Виявити особливості редакторського аналізу суспільно-політичного тексту, взятого з газети чи журналу.
2. З'ясувати особливості праці редактора з текстом та вид правки, що варто використати. Вдосконалити текст. (текст кн.: Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема III. Основи редакторського аналізу тексту. Завдання 5. С. 55-56).

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 6, 8, 9, 11, 14.

Практичне заняття 4-5. Помилки та їх види у текстах суспільно-політичної літератури (2 год.)

План

1. Значущість і вага помилок.
2. Класифікація помилок.
 - Інформаційні помилки.
 - Модальні й фактичні помилки.
 - Темпоральні, локальні й ситуативні помилки.
 - Семіотичні помилки.
 - Тезаурусні помилки.
 - Копіювальні помилки.
 - Нормативні помилки.
3. Різновиди правки текстів.
4. Класифікація методів виправлення: переставляння, видалення, заміна, вставлення, скорочення, опрацювання, перероблення.
5. Стандартні коректурні знаки.

Завдання

1. Виявити у текстах суспільно-політичної літератури помилки різних видів. Визначити вид помилки. Внести відповідні виправлення у речення і записати.
2. Скласти каталог коректурних знаків для виправлення текстових оригіналів.

3. Виявити відхилення від норм пунктуації та інші мовностилістичні помилки. Виконати правку тексту і записати (за кн. Почепцов Г. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації [Текст] / Георгій Почепцов. – К. : Спадщина, 2014. - 462 с.).

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Специфіка редагування текстів суспільно-політичної літератури

Практичне заняття 6. Норми і відхилення від них як підстави для редагування

План

1. Загальні й конкретні норми редагування.
2. Види норм. Зафіксовані й незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми.
3. Інформаційні норми редагування.
4. Соціальні норми редагування (юридичні, політичні, релігійні, етичні й естетичні).
5. Композиційні норми редагування.

Завдання:

1. Законспектувати норми редагування за кн. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. – Л.: ВФ Афіша, 2006. – 416 с.

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

Практичне заняття 7. Логіка редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

План

1. Умови додержання в тексті суспільно-політичної літератури законів і норм логічного мислення.
2. Основні завдання редактора в оцінюванні тексту суспільно-політичної літератури з логічного погляду.
3. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв'язків.
4. Основні закони правильного мислення та умови їх додержання в тексті суспільно-політичної літератури.
5. Усунення логічних помилок.
6. Класифікація логічних помилок.

Завдання:

1. Знайти в газетних текстах логічні помилки. Запропонувати способи вдосконалення тексту.
2. Виявити логічні помилки і виконати правку тексту (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 4. Логічні засади редагування. Завдання 7. С. 63-69).

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

Практичне заняття 8-9. Мова і стиль текстів суспільно-політичної літератури (4 год.)

План

1. Проблеми мовностилістичного вдосконалення суспільно-політичного тексту. Медіалінгвістика як наука.
2. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей текстів суспільно-політичної літератури.
3. Практика слововживання в сучасних українських ЗМІ та завдання редактора.
4. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки суспільно-політичного видання.

Завдання

1. Виявити відхилення від норм орфографії та інші помилки. Внести відповідні виправлення у речення і записати (за літ. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту в засобах масової інформації та завдання редактора. Завдання 14. С. 192-204).
2. З'ясувати, на котрих словах стоїть правильний наголос. Виправити помилки і записати (за літ. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту в засобах масової інформації та завдання редактора. Завдання 15. С. 205-206)

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

Практичне заняття 10. Типові мовностилістичні помилки у текстах суспільно-політичних видань

План

1. Види помилок.
2. Причини виникнення помилок.
3. Способи усунення помилок.

Завдання

1. Виявити відхилення від норм пунктуації та інші мовностилістичні помилки Виконати правку тексту і записати (за літ. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту в засобах масової інформації та завдання редактора. Завдання 16. С. 206-212).

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

Практичне заняття 11. Комп'ютерне редагування текстів суспільно-політичної літератури (2 год.)

План

1. Аспекти комп'ютеризації роботи редактора з текстами суспільно-політичної літератури, чинники якості редагованого матеріалу.
2. Позитивний та негативний зміст екранного комп'ютерного редагування.
3. Основні випадки творення комп'ютерними програмами смислових і граматичних помилок у роботі редактора з текстами суспільно-політичної літератури.
4. Системи оптичного розпізнавання текстів: специфіка роботи редактора з розпізнаними текстами суспільно-політичної літератури.

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 8, 9, 12, 17, 18, 23, 24.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

Редагування суспільно-політичної літератури: загальні аспекти. – 28 год.

Тема 1. Суспільно-політичний текст як об'єкт редакторського аналізу. – 12 год.

- 1.1. Розкрити види текстів за способом викладу в них матеріалу (розповідь, опис, роздум, визначення (дефініція)). Визначити особливості їх редагування. – 4 год.
- 1.2. Законспектувати характеристики різновидів текстів за їх жанрово- та структурно-стилістичними особливостями (класифікація А. М. Васильєвої, викладена у навч. посібнику Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 5. Види журналістських текстів та особливості їх редагування. – С. 85-96), а саме: офіційно-інформативний; інформативно-діловий; неофіційно-інформативний; інформативно-експресивний; інформативно-аналітичний; репортажний; газетно-науковий; експресивно-публіцистичний; узагальнювально-директивний; урочисто-декларативний; нарисовий; фейлетонний (сатиричний). – 4 год.
- 1.3. Знайти в суспільно-політичних газетах і журналах тексти різних видів. З'ясувати особливості редакторської роботи над ними. – 4 год.

Тема 2. Методика редакторського аналізу текстів суспільно-політичної літератури. Текст у єдності всіх його компонентів як предмет редакторського аналізу. – 16 год.

- 2.1. Описати методику редакторського оцінювання композиції рукопису. Визначити основні вимоги до композиції рукопису. – 3 год.
- 2.2. Описати методику редакторського аналізу рубрикації. Визначити функції заголовка у суспільно-політичному тексті та типи його зв'язку з текстом. – 4 год.
- 2.3. Визначити типові змістовно-структурні, жанрово-стильові та композиційні помилки. – 2 год.
- 2.4. Проаналізувати сторінку в газеті чи п'ять сторінок у журналі з погляду композиційної майстерності, рівня редагування різних видів текстів, надрукованих там. З'ясувати вправність редактора в роботі над рубрикацією. – 4 год.
- 2.5. Проаналізувати композицію тексту. З'ясувати, які редакторські виправлення сприятимуть досягненню цілісності поданого тексту (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 6. Текст як цілісність та його окремі компоненти. Методика редакторського аналізу композиції рукопису. – Завдання 11. - С. 110-113). – 3 год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Специфіка редагування текстів суспільно-політичної літератури. – 32 год.

Тема 3. Методика праці редактора над фактичним матеріалом. Факт у суспільно-політичному творі. – 14 год.

- 3.1. Описати методику редакторської роботи над фактичним матеріалом. – 3 год.
- 3.2. Законспектувати правила редакційного оформлення цитат; чисел; дат; власних імен; власних назв; скорочень. – 3 год.
- 3.3. Знайти фактичні помилки. Перевірити фактичний матеріал. Внести відповідні виправлення в текст (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 7. Методика праці редактора над фактичним матеріалом. – Завдання 12. - С. 142-151). – 4 год.
- 3.4. З'ясувати психологічні причини фактичних помилок, яких припустилися автори у попередньому завданні 12. Зазначити, звернення до яких джерел допомогло б уникнути неточностей. Викласти свої міркування з цього приводу у короткому рефераті (2-3 сторінки). – 4 год.

Тема 4. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей суспільно-політичної літератури. – 18 год.

- 4.1. Знайти в газетних текстах мовностилістичні помилки. Визначити їх тип. – 4 год.
- 4.2. Виявити відхилення від норм пунктуації та інші мовностилістичні помилки. Виконати правку тексту. (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора. – Завдання 16. - С. 206-212). – 6 год.
- 4.3. Виявити в тексті лексичні росіянізми, інші помилки у слововживанні. Виконати правку (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора. – Завдання 18. - С. 212-225). – 4 год.
- 4.4. Відредагувати текст книги Почепцов Г. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації [Текст] / Георгій Почепцов. – К. : Спадщина, 2014. – 462 с. Зазначити, які види помилок помітили, які види правки використали. Підготувати пояснення до правки, на якому на 5-6 сторінках висвітлити такі питання:
 - особливості редагування (редакторського аналізу) такого типу текстів;
 - типові мовностилістичні помилки, виявлені у тексті, їх класифікація;
 - види правки, використаної під час редагування;
 - психологічні засади роботи редактора над таким текстом.
 Записати відредагований, виправлений текст. – 4 год.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль І.			
Редагування суспільно-політичної літератури: загальні аспекти			
Тема 1. Суспільно-політичний текст як об'єкт редакторського аналізу. 1.1. Розкрити види текстів за способом викладу в них матеріалу (розповідь, опис, роздум, визначення (дефініція)). Визначити особливості їх редагування. – 4 год. 1.2. Законспектувати характеристики різновидів текстів за їх жанрово- та структурно-стилістичними особливостями (класифікація А. М. Васильєвої, викладена у навч. посібнику Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 5. Види журналістських текстів та особливості їх редагування. – С. 85-96), а саме: офіційно-інформативний; інформативно-діловий; неофіційно-інформативний; інформативно-експресивний; інформативно-аналітичний; репортажний; газетно-науковий; експресивно-публіцистичний; узагальнювально-директивний; урочисто-декларативний; нарисовий; фейлетонний (сатиричний). 1.3. Знайти в суспільно-політичних газетах і журналах тексти різних видів. З'ясувати особливості редакторської роботи над ними.	Практичні заняття , ІНДЗ, модульний контроль, залік	5 5 5	I-III
Тема 2. Методика редакторського аналізу текстів суспільно-політичної літератури. Текст у єдності всіх його компонентів як предмет редакторського аналізу. 2.1. Проаналізувати сторінку в газеті чи п'ять сторінок у журналі з погляду композиційної майстерності, рівня редагування різних видів текстів, надрукованих там. З'ясувати вправність редактора в роботі над рубрикацією. 2.2. Проаналізувати композицію тексту. З'ясувати, які редакторські виправлення сприятимуть досягненню цілісності поданого тексту (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 6. Текст як цілісність та його окремі компоненти. Методика редакторського аналізу композиції рукопису. – Завдання 11. - С. 110-113) 2.3. На основі конкретних прикладів з редакційної практики (з суспільно-політичних текстів з газети, журналу, книги) висвітлити питання про межі втручання редактора у текст. 2.4. Виявити в суспільно-політичних текстах помилки (наклеїти вирізки з газет) і запропонувати способи усунення помилок.		5 5 5 5	

Змістовий модуль II.			
Специфіка редагування текстів суспільно-політичної літератури			
Тема 3. Методика праці редактора над фактичним матеріалом. Факт у суспільно-політичному творі. 3.1. Описати методику редакторської роботи над фактичним матеріалом. 3.2. Законспектувати правила редакційного оформлення цитат; чисел; дат; власних імен; власних назв; скорочень. 3.3. Знайти фактичні помилки. Перевірити фактичний матеріал. Внести відповідні виправлення в текст (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 7. Методика праці редактора над фактичним матеріалом. – Завдання 12. - С. 142-151) 3.4. З'ясувати психологічні причини фактичних помилок, яких припустилися автори у попередньому завданні 12. Зазначити, звернення до яких джерел допомогло б уникнути неточностей. Викласти свої міркування з цього приводу у короткому рефераті (2-3 сторінки).	Практичні заняття, модульний контроль, залік	5	IV-VIII
		5	
		5	
		5	
Тема 4. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей суспільно-політичної літератури 4.1. Знайти в газетних текстах мовностилістичні помилки. Визначити їх тип. 4.2. Виявити відхилення від норм пунктуації та інші мовностилістичні помилки. Виконати правку тексту. (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора. – Завдання 16. - С. 206-212). 4.3. Виявити в тексті лексичні росіянізми, інші помилки у слововживанні. Виконати правку (Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації. Тема 8. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора. – Завдання 18. - С. 212-225). 4.4. Відредагувати текст книги Почепцов Г. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації [Текст] / Георгій Почепцов. – К. : Спадщина, 2014. – 462 с. Зазначити, які види помилок помітили, які види правки використали. Підготувати пояснення до правки, на якому на 5-6 сторінках висвітлити такі питання: - особливості редагування (редакторського аналізу) такого типу текстів; - типові мовностилістичні помилки, виявлені у тексті, їх класифікація; - види правки, використаної під час редагування; - психологічні засади роботи редактора над таким текстом. Записати відредагований, виправлений текст.		5	
		5	
		5	
		5	
Разом: 60 год.		Разом: 70 балів	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Редагування суспільно-політичної літератури» оцінюються за системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	10	10
2	Відвідування практичних занять	1	11	11
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	14	70
4	Робота на практичному занятті	10	11	110
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
Максимальна кількість балів 276				

Розрахунок: $276:100=2,76$

Студент набрав: 226 балів

Оцінка: $226:2,76 = 82$ бали В (зараховано)

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- вчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі заліку, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Таблиця 8.2

**Порядок переведення
рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS**

Сума балів за всі <i>види</i> навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні справи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

FX (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Редагування суспільно-політичної літератури» є лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Практичні заняття передбачають обмін думками учасників з приводу проблемних питань; сприяють розвитку критичного мислення студентів, виробленню вміння аргументувати власну думку; вчать оцінювати пропозиції співрозмовників, критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та практичні заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

X. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Редагування суспільно-політичної літератури як вид професійної діяльності.
2. Редагування як складова редакційно-видавничого процесу.
3. Визначення поняття «редагування».
4. Види редагування.
5. Видання суспільно-політичної літератури.
6. Особливості редагування суспільно-політичної літератури.
7. Потреба в редакторському аналізі текстів суспільно-політичної літератури.
8. Уявлення про загальне та спеціальне редагування текстів суспільно-політичної літератури.
9. Основні складові літературного редагування текстів суспільно-політичної літератури.
10. Типові макроструктурні й мікроструктурні помилки в ЗМІ.
11. Структура суб'єкта редагування: текстові й нетекстові компоненти, вихідні відомості й апарат видання.
12. Різновиди редакторського аналізу.
13. Структура редакторського аналізу за одиницями тексту.
14. Структура редакторського аналізу за метою аналітичних дій (при оцінці та поліпшенні рукопису).
15. Структура редакторського аналізу якостей тексту.
16. Поняття про тексти суспільно-політичної літератури.
17. Типологія та характеристики текстів суспільно-політичної літератури.
18. Завдання редактора суспільно-політичної літератури.
19. Особливості редакторського читання тексту.
20. Текст як основний об'єкт авторського аналізу.
21. Психологічні засади роботи редактора над текстом.
22. Психологічні причини авторських помилок.
23. Межі втручання автора в текст (проблема «автор-редактор»).
24. Особливості редакторського читання тексту.
25. Типові психологічні помилки редакторського втручання в авторський текст.
26. Етапи редагування: організація процесу редагування, послідовність роботи редактора над оригіналом.
27. Етапи редагування: перше, наскрізне, читання тексту.
28. Етапи редагування: доведення (спільно з автором) оригіналу до комплектності.
29. Етапи редагування: робота над структурою (композицією).
30. Етапи редагування: визначення єдиного стилю представлення тексту.
31. Етапи редагування: робота з допоміжною та службовою частинами видання.
32. Етапи редагування: робота над заголовками.
33. Редакційна правка (із застосуванням різних видів редагування).

34. Загальна характеристика помилок.
35. Класифікація помилок.
36. Різновиди правки текстів.
37. Значущість і вага помилок.
38. Інформаційні помилки.
39. Модальні й фактичні помилки.
40. Темпоральні, локальні й ситуативні помилки.
41. Семіотичні помилки.
42. Тезаурусні помилки.
43. Копіювальні помилки.
44. Нормативні помилки.
45. Різновиди правки текстів.
46. Класифікація методів виправлення: переставляння, видалення, заміна, вставлення, скорочення, опрацювання, перероблення.
47. Стандартні коректурні знаки.
48. Поняття редакційної норми.
49. Загальні норми (постулати) редагування.
50. Конкретні норми. Види норм: лінгвістичні, логічні, композиційні, наукові, видавничі, юридичні, політичні, поліграфічні, етичні, естетичні). Зафіксовані й незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми.
51. Інформаційні норми редагування.
52. Соціальні норми редагування (юридичні, політичні, релігійні, етичні й естетичні).
53. Композиційні норми редагування.
54. Логіка редагування текстів суспільно-політичної літератури.
55. Особливості редакторського аналізу додержання в тексті законів і норм логічного мислення.
56. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв'язків.
57. Основні логічні закони.
58. Типові логічні помилки.
59. Умови додержання в тексті суспільно-політичної літератури законів і норм логічного мислення.
60. Основні завдання редактора в оцінюванні тексту суспільно-політичної літератури з логічного погляду.
61. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв'язків.
62. Основні закони правильного мислення та умови їх додержання в тексті суспільно-політичної літератури.
63. Усунення логічних помилок.
64. Класифікація логічних помилок.
65. Мова і стиль текстів суспільно-політичної літератури.
66. Проблеми мовностилістичного вдосконалення суспільно-політичного тексту.
67. Медіалінгвістика як наука.

68. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей текстів суспільно-політичної літератури.
69. Практика слововживання в сучасних українських ЗМІ та завдання редактора.
70. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки суспільно-політичного видання.
71. Типові мовностилістичні помилки у текстах суспільно-політичних видань.
72. Види помилок.
73. Причини виникнення помилок.
74. Способи усунення помилок.
75. Мовностилістичні особливості текстів суспільно-політичної літератури та завдання редактора
76. Орфоепічні й орфографічні норми.
77. Абревіатури та скорочення у текстах суспільно-політичної літератури.
78. Морфологічні норми.
79. Словниковий склад повідомлення у суспільно-політичній сфері.
80. Терміни у текстах суспільно-політичної літератури.
81. Норми для рівня словосполучень і речень.
82. Психолінгвістичні норми редагування
83. Комп'ютерне редагування текстів суспільно-політичної літератури.
84. Аспекти комп'ютеризації роботи редактора з текстами суспільно-політичної літератури, чинники якості редагованого матеріалу.
85. Позитивний та негативний зміст екранного комп'ютерного редагування.
86. Основні випадки творення комп'ютерними програмами смислових і граматичних помилок у роботі редактора з текстами суспільно-політичної літератури.
87. Системи оптичного розпізнавання текстів: специфіка роботи редактора з розпізнаними текстами суспільно-політичної літератури.
88. Видавничі і поліграфічні норми редагування суспільно-політичних текстів.
89. Видавничі і поліграфічні норми для тексту.
90. Видавничі і поліграфічні норми для апарату видання.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів, 2005. – 304 с.
2. Партико З. В. Загальне редагування : нормативні основи : Навчальний посібник / З. В. Партико. – Л. : ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
3. Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2012. – 384 с.

Додаткова

4. Аньєс І. Підручник із журналістики : Пишемо для газет / І. Аньєс. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. – 544 с.
5. Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX - перша третина XX ст.) [Текст] : навч. посіб. / За ред. Н. Зелінської. — Львів : Світ, 2003. – 612 с.
6. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту) : навч. посіб. для студ. ред. спец. «Видавнича справа і редагування» / Н. В. Зелінська. – К. : УМК ВО, 1989. – 75 с.
7. Іванченко Р. Г. Літературне редагування / Р. Г. Іванченко. – 2-ге вид. – К. : Вищ. шк., 1983. – 248 с.
8. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с.
9. Капелюшний А. О. Стилїстика й редагування : Практ. слов.-довід. журналіста / А. О. Капелюшний. - Львів : Паїс, 2002. - 576 с.
10. Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів : Практ. заняття: Навч. посіб. / А. О. Капелюшний. - Л. : ПАІС, 2003. – 543 с.
11. Карпенко В. О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика : Підручник / В. О. Карпенко. – К. : Університет „Україна”, 2007. – 431 с.
12. Крайнікова Т. С. Коректура : Підручник / Т. С. Крайнікова. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
13. Крейг Ричард. Інтернет-журналістика : робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг ; пер. з англ. А. Іщенка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.
14. Лащук О. Р. Редактирование информационных сообщений : учеб. пособ. Для студ. вузов. / О. Р. Лащук. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 159 с.
15. Накорякова К. М. Литературное редактирование : Учебное пособие. – М : УКАР, 2009. – 432 с.

- 16.Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи / Е. І. Огар. – Львів : Палітра друку, 2002. – 224 с.
- 17.Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації : конспект лекцій / З. В. Партико. - Л. : Афіша, 2007. – 102 с.
- 18.Порпуліт О.О. Редакторський практикум: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Порпуліт. – Одеса: Чорномор'я, 2009. – 240 с.
- 19.Райнкінг Дж. Э. Композиция : шестнадцать уроков для начинающих авторов / Дж. Э. Райнкінг ; пер. с англ. и адапт. А. Станиславского. – М. : Флинта : Наука, 2005. – 464 с.
- 20.Редактирование отдельных видов литературы / Под ред. Н. М. Сикорского. – М. : Высш. шк., 1987. – 396 с.
- 21.Редакторская подготовка изданий : учебник / С. Г. Антонова, В. И. Васильев, И. А. Жарков, О. В. Коланькова, Б. В. Ленский, Н. З. Рябинина, В. И. Соловьев ; под общ. ред. С. Г. Антоновой. — М. : Издательство МГУП, 2002. – 468 с.
- 22.Різун В. Літературне редагування: Підручник / В. В. Різун. – К.: Либідь, 1996. – 240 с.
- 23.Різун В. Основи комп'ютерного набору і коректури: Підручник. – К. : Либідь, 1993. – 172 с.
- 24.Сізова К. Практикум з редагування / К. Сізова, Н. Алексеєнко, Л. Бутко. – К. : НВЦ «Наша культура і наука», 2007. – 112 с.
- 25.Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця / М. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 2005. – 424 с.
- 26.Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування: Навчальний посібник. – К., 2004.
- 27.Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: Конспекти лекцій для студентів відділення «Видавнича справ та редагування» / В. Е. Шевченко. – К., 2005. – 254 с.